Ἔτος 21ον — Ἐν ΑΘΗΝΑΙΣ τῇ 7 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1907 — Ἀριθ. 927

Ἐφημερὶς τῶν Κυριῶν

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ

ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΚΥΡΙΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ
ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν Δρ. 5
Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν Φρ.χ. 8

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ
27-ὁδὸς Πανεπιστημίου-27

Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ' ἑκάστην ἀπὸ 10—12 π. μ.

Πᾶσα παρατήρησις ἐπὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου γίνεται δεκτὴ μόνον ἐντὸς κότὼ ἡμερῶν.

Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς
Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲ παρ' ἅπασι τοῖς κ. κ. ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶν
Κ. ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Τὰ πεμπόμενα ἡμῖν χειρόγραφα δημοσιευόμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται.—Ἀνυπόγραφα καὶ μὴ δηλοῦντα τὴν διαμονὴν τῆς ἀποστελλούσης δὲν εἶναι δεκτά.— Πᾶσα ἀγγελία ἀφορῶσα εἰς τὰς Κυρίας γίνεται δεκτή.

Αἱ μεταβάλλουσαι διεύθυνσιν ὀφείλουσι ν' ἀποστέλλωσι γραμματόσημον 50 λεπτῶν πρὸς ἐκτύπωσιν νέας ταινίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἡ Νέα Γυναῖκα. Ἀνάλυσις τῆς συγγραφέως. Α. Ἀπὸ τὰ παρασκήνια. Α΄. Ἐκδηλώσεις τιμῆς πρὸς τὴν συγγραφέα. Ἀνοικτὴ ἐπιστολὴ πρὸς τὴν συγγραφέα (ὑπὸ κ. Ἀλεξάνδρου Φιλαδελφέως). Κρίσεις διὰ τὴν Νέαν Γυναῖκα εἰς ἀπάντησιν τοῦ *Διαβάτου* τοῦ Ἐμπρός. (ὑπὸ ὀπαδοῦ τῆς κ. Παρρέν). — Ὁ Πλάτανος (ἀπὸ τὰ διηγήματα τοῦ κ. Κ. Μιχαηλίδου *»Σὰν ζωὴ καὶ σὰν παραμῦθι»*) —Μία ἐπιστολὴ τῆς κ. Curie (ὑπὸ δος Μαρίας Πινέλη). — Τὸ μαραμμένον κρίνον (μυθιστόρημα τῆς κ. Παρρέν).—Συνταγή Εἰδοποιήσεις. Ἐπιφυλλίς.

Η ΝΕΑ ΓΥΝΑΙΚΑ

ΑΝΑΛΥΣΙΣ ΤΗΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΣ

Α

Τὸ ὡραῖον ὄνειρον ἔγινε πραγματικότης. Ἡ ἰδέα ἐνεσαρκώθη εἰς ἄνθρωπον, εἰς γυναῖκα ἄνθρωπον καὶ ὄχι εἰς σκεῦος ἡδονῆς. Καὶ ἡ *Νέα Γυναῖκα* ἀνῆλθεν εἰς ἕνα ἄμβωνα κοινωνικόν, εἰς ἕνα στυλοβάτην Τέχνης καὶ ἔδειξε τί μεγάλα καὶ ὑψηλὰ ἰδεώδη κυοφορεῖ τὸ πνεῦμά της, τὸ ὁποῖον ἐκαλλιεργήθη καὶ ἀπεκάλυψε τί ὡραιότητες κρύπτονται μέσα εἰς τὴν ψυχήν της, ἡ ὁποία ἐζυμώθη μὲ τὴν ἀλήθειαν.

Ἡ «Νέα Γυναῖκα» διὰ τὴν ἐμφάνισιν της αὐτὴν δὲν ἔβαλε κόκκινον σκοῦφον ἐπαναστάτου, ἀλλ' οὔτε ἐξηυτέλισε τὴν ἀβρότητα τοῦ φύλου της, κηρύττουσα πράγματα παράτολμα καὶ ἑτοίμη νὰ θραύσῃ τζάμια καὶ κεφαλὰς καὶ νὰ κρημνίσῃ ἀπότομα ὅ,τι ἵδρυσεν ὁ χρόνος καὶ ἡ ἀνάγκη, διὰ νὰ ἐπιβάλῃ ἀπροετοιμάστως νέον καθεστώς. Ἡ Νέα Γυναῖκα ὑποχωρεῖ εἰς τὰ μικρά, διὰ νὰ σώσῃ τὰ μεγάλα.

Ἡ «Νέα Γυναῖκα» ἔμεινε πρωτίστως γυναῖκα. Δηλαδὴ πλάσμα μὲ μεγάλην καρδιὰν καὶ μὲ μεγάλην αὐταπάρνησιν, ὅ,τι περίπου εἶναι καὶ ὑπῆρξεν φύσει ἡ γυναῖκα, ἀφότου ὑπάρχῃ κόσμος. Νόμος της ἔμεινεν ἡ ἐργασία, καὶ θρησκεία της ἡ ἀγάπη. Ἀλλὰ καὶ αὐτὴ καὶ ἐκείνη εἰς σφαῖραν ἀνωτέραν, εἰς ἐπίπεδον εὐγενέστερον καὶ ὑψηλότερον.

Ἡ «Νέα Γυναῖκα» δὲν εἶναι ἡ χειρώναξ, ἡ κύπτουσα ὡς κτῆνος εἰς τὸ ἄροτρον, ἡ χύνουσα τὴν ζωήν της ἐπάνω εἰς μίαν σκάφην. Δὲν εἶναι μόνον ἡ ἀγρυπνοῦσα ἐπάνω εἰς ἕνα παιδικὸν λίκνον ὄχι σπανίως μὲ τὴν στοργὴν τοῦ ἐνστίκτου, τὴν ὁποίαν ἔχουν καὶ τὰ ζῶα ἀκόμη. Δὲν εἶναι μόνον ἡ παλαίουσα ἡμέραν καὶ νύκτα μέσα εἰς τοὺς τέσσαρας τοίχους ἑνὸς σπιτιοῦ διὰ νὰ οἰκονομήσῃ τὰ ἀνοικονόμητα, διὰ νὰ ἑτοιμάσῃ τὸ φαγητόν, καὶ νὰ μπαλώσῃ τὸ φόρεμα καὶ νὰ ἐπιβλέψῃ τὸ διάβασμα, καὶ νὰ βασανισθῇ καὶ νὰ τυραννισθῇ, χωρὶς καμμίαν ἀνακούφισιν καὶ κανένα φῶς χαρᾶς ψυχικῆς καὶ κανένα ἅγιον ἐνθουσιασμόν.

Ἡ Νέα γυναῖκα, ὡς καὶ ὁ νέος ἄνδρας—καὶ ὑπῆρξαν πάντοτε νέοι ἄνδρες—ζῇ μέσα εἰς ἕνα κόσμον ὡραιότητος, τὸν ὁποῖον δημιουργεῖ, πλάττει, κατασκευάζει μὲ τὰ χέρια της αὐτὴ ἡ ἰδία. Λατρεύει τὸ ὡραῖον, ὄχι μόνον ὡς ζωγράφος ἐξ ἐπαγγέλματος, ἀλλ' ὡς φύσει καὶ κατ' ἐπιλογὴν κλείουσα μέσα εἰς τὰ βάθη τῆς ψυχῆς της τὴν ἀγάπην τὴν ἐνσυνείδητον, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τὴν βάσιν καὶ τὴν ἀρχὴν κάθε ὡραιότητος. Καὶ ἐπειδὴ θεωρεῖ ἑαυτὴν ὡς θεματοφύλακα τῶν κοινωνιῶν τοῦ μέλλοντος, ἐπειδὴ αἰσθάνεται ὅτι ὁ Θεὸς τὴν ἔταξεν ὡς τὴν ὀπισθοφυλακὴν μιᾶς ἀνθρωπότητος, ἡ ὁποία ἤρχισε νὰ κουράζεται καὶ νὰ δεικνύῃ σημεῖα ἐξαντλήσεως, ἡ Νέα Γυναῖκα ἀναλαμβάνει νὰ χύσῃ εἰς τὰς γενεὰς τοῦ μέλλοντος ὅ,τι κλείει ἰσχυρὸν καὶ ὡραῖον μέσα εἰς τὴν ἀνεκμετάλλευτον ἀκόμη ψυχήν της, μέσα εἰς τὰ ἄδολα

αἰσθήματά της, μέσα εἰς τὸ πνεῦμά της, τὸ ὁποῖον ἐκαλλιέργησε καὶ ἐφώτισε μὲ τὸ ὡραῖον τῆς ἀληθείας φῶς.

Δι' αὐτὸ ἡ Νέα Γυναῖκα εἶναι κατ' ἐξοχὴν ***Μεγάλη μάνα.*** Ὄχι ὑπὸ τὴν σημασίαν ἡ ὁποία ἀπεδόθη ὡς τώρα εἰς τὴν λέξιν, ὅσον ὡραία καὶ ἂν εἶναι ἀλλὰ ὑπὸ τὴν σημασίαν ὅπου ἀπέδωκεν ἡ θρησκεία εἰς τὸν ρόλον τῆς θεομήτορος,ὑπὸ τὴν σημασίαν ποῦ ἀπέδιδαν ἡ ἐθνικοὶ εἰς τὸ πρόσωπον τῆς θεᾶς ἡ ὁποία ἐξῆλθε πάνοπλος ἀπὸ τὴν κεφαλὴν τοῦ μεγίστου τῶν θεῶν.

Διὰ τὴν «***Νέαν Γυναῖκα***» ὁ βωμὸς τῆς Ἑστίας ἐπεκτείνεται, μεγαλώνει, ἀνοίγει τὰ τείχη τοῦ οἴκου, ὥστε νὰ κλείῃ μέσα του ὄχι πλέον τὰ πέντ' ἕξ μέλη τῆς οἰκογενείας, ὄχι τὸν περιωρισμένον κύκλον τῶν στενωτέρων καὶ ἀπωτέρων συγγενῶν, ἀλλὰ τὴν πατρίδα, τὴν φυλήν, τὴν ἀνθρωπότητα ὁλόκληρον,

Ἡ ***μάνα*** ἐκείνη,ἡ ὁποία διότι ἔχει συνείδησιν τοῦ προορισμοῦ της, θυσιάζεται καὶ θυσιάζει, διὰ νὰ ἀπομακρύνῃ τὸ παιδί της ἀπὸ ἕνα περιβάλλον μολυσμένο, σάπιο, ψεύτικο, ποῦ παλαίει καὶ ἀφιερώνει ὅλην της τὴν ζωήν, διὰ νὰ μεταβάλῃ τὸ ἄσχημο καὶ παρμορφωμένο καὶ ἀσθενικὸ αὐτὸ φυσικῶς καὶ καὶ ψυχικῶς πλᾶσμα,τὸ κληρονομικῶς ἔκφυλο, εἰς ἕνα σοφὸ καὶ ὡραῖο παληκάρι καὶ ἕνα ἥρωα, δὲν εἶναι ἁπλῶς μάνα, ἀλλὰ σύμβολον.

Εἶναι ἡ μάνα αὐτὴ ὁ στυλοβάτης, ποῦ μένει ὀρθὸς μέσα εἰς ἕνα οἰκοδόμημα ἐρειπωμένο, μὲ θεμέλια ποῦ κατέσκαψε σιγά, σιγὰ τὸ ψεῦδος καὶ ἡ πρόληψις. Εἶναι ἡ μάνα αὐτὴ ποῦ θὰ ζητήσῃ νὰ περισυλλέξῃ ὅ,τι καλὸν καὶ εὐγενικὸν μένει ἀπὸ τὴν περασμένη ζωὴ καὶ θὰ τὸ προσκρμόσῃ καὶ τὸ συνδυάσῃ ἁρμονικὰ μὲ τὴν ζωὴ τὴν νέα, τὴν ἀληθινή.

Τὸ νέον οἰκοδόμημα ποῦ θὰ ὑψώσουν τὰ τρυφερὰ καὶ ἀβρὰ χέρια της, θὰ εἶναι κατὰ τοῦτο ὡραιότερον ἀπὸ τὸ παλαιόν, ὅτι θὰ στηρίζεται ὄχι πλέον εἰς τὴν δύναμιν μόνον τοῦ ἰσχυροτέρου—δύναμιν κτηνώδη κατὰ τὸ πλεῖστον—ἀλλ' εἰς τὴν δύναμιν τῆς ἀληθείας, τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἀγάπης.

Τὴν δύναμιν τοῦ ἰσχυροῦ μόνον κατὰ τὸ πνεῦμα καὶ τὴν ψυχήν, μόνον κατὰ τὰ ὡραῖα ἰδανικὰ καὶ κατὰ τὴν αὐτοπάρνησιν ἀναγνωρίζει, σέβεται καὶ τιμᾷ ἡ Νέα γυναῖκα.

Καὶ δι' αὐτὸ ὅλοι οἱ ἄνδρες,οἱ ὁποῖοι ἀνήκουν εἰς τοὺς ἐπιλέκτους κάθε χώρας καὶ κάθε λαοῦ εἶναι φανατικοὶ ὑπέρμαχοι τῆς Νέας Γυναίκας καὶ ἐργάζονται ὅπως ὅλαι αἱ γυναῖκες τοῦ μέλλοντος μορφωθοῦν καὶ ἀνατραφοῦν εἰς τρόπον ὥστε νὰ κάμουν τὴν ἀνθρωπότητα ***πειό καλή, πειὸ μεγάλη, μὲ τὴν ἀγάπην νὰ βασιλεύῃ παντοῦ, καὶ νὰ ἀνοίγῃ δρόμους εὐτυχίας καὶ χαρᾶς,ὅπως λέγῃ ἡ Νέα Γυναῖκα.***

ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑ

Α΄.

Κάπου εἶχα διαβάσει ὅτι ὁ Victor Hugo, ὅταν ἀνεβιβάσθη ἀπὸ τῆς σκηνῆς δὲν ἐνθυμοῦμαι πλέον ποῖον ἔργον του, ἦτο εἰς τοιοῦτον βαθμὸν νευρικὸς καὶ ταραγμένος, ὥστε οἱ ἰδικοί του ἐφοβήθησαν μήπως παραφρονήσῃ. Καὶ διὰ νὰ ἀποφύγῃ τὸν κίνδυνον αὐτόν, τὸ πρῶτον βράδυ τῆς παραστάσεως ἐπῆρε τὸ τραῖνο καὶ ἔφυγε.

Φαντασθῆτε τώρα, ἂν εἰς ἕνα Victor Hugo ἡ πρὸ τοῦ κοινοῦ ἐμφάνισις ἀπὸ τῆς σκηνῆς ἔκαμε τοιαύτην ἐντύπωσιν, τί θὰ ἔκαμνεν εἰς μίαν γυναῖκα, ἡ ὁποία εἰξεύρει πολὺ καλὰ ὅτι δὲν εἶναι Victor Hugo καὶ ὅτι ἔχει ἐμπρός της ἕνα ἀπὸ τὰ δυσκολώτερα καὶ ἀπαιτητικώτερα κοινὰ τοῦ κόσμου.

Ὅταν εὑρέθηκα ἐπάνω εἰς τὴν σκηνὴν καὶ ἤρχισα μαζὶ μὲ τὸν σκηνοθέτην καὶ τὸν φροντιστήν, δύο τύπους τῶν παρασκηνίων ἀρκετὰ συμπαθεῖς μεθ' ὅλον τὸ κοινόν ἐξωτερικόν των, νὰ συγυρίζω τὸ boudoir τῆς α΄ πράξεως εἶχα ἀπὸ τὴν μεγάλην, ὑποθέτω, συγκίνησιν, ξεχάσει ὅτι εὑρίσκομαι εἰς τὸ θέατρον.

Τὸ συγύρισμα ἐτελείωνε, τὸ τελευταῖον βλέμμα ἔπεσε ἐπάνω εἰς μίαν τουαλέττα, τῆς ὁποίας τὸ σανίδι ἔμενεν ἀσκέπαστον, διότι ὁ φροντιστὴς ἐνόμισεν ὅτι τὸ πρᾶγμα ἦτο ἐπουσιῶδες, τὸ σανίδι ἐσκεπάσθη, καὶ ἐγώ, ἀκολουθοῦσα τὸ παράδειγμα τῶν ἠθοποιῶν, ἐπῆγα ὀπίσω ἀπὸ μίαν μικρὰν τρύπα,ἀνοιγμένην εἰς τὸ μέσον τῆς αὐλαίας καὶ εἶδα.

Τί εἶδα, θεέ μου! Μίαν θάλασσαν κόσμου ὡραίου, κόσμου ἐκλεκτοῦ, μίαν ἀκτινοβολίαν ματιῶν ποῦ ἐπροσηλώνοντο ἀνυπόμονα ἐπάνω εἰς τὸ κόκκινο βελοῦδο, ἕνα σύμπλεγμα φωτὸς καὶ χρωμάτων, κάτι ποῦ ἐφαίνετο ὡς ἕνα σύνολον μικρῶν ἠλεκτρικῶν σπινθήρων, οἱ ὁποῖοι διηυθύνοντο πρὸς ἐμὲ καὶ οἱ ὁποῖοι μὲ συνεκλόνισαν ὁλόκληρον.

Ὅταν ἠκούσθησαν οἱ τρεῖς κτύποι,—τὸ σύνθημα τῆς ἀνυψώσεως τῆς αὐλαίας,—εἶχα τὸ αἴσθημα ὅτι οἱ κτύποι αὐτοὶ ἐκτυπῶντο ἐπάνω εἰς τὸ κεφάλι μου μὲ ἕνα σκληρὸ σίδερο. Ἕνα χέρι φιλάνθρωπον μὲ ἔσυρε μέσα, καὶ ἀπ' ἐκεῖ, ὡς ἀπολιθωμένη, ἤκουα, χωρὶς νὰ ἀκούω, ὅλην τὴν πρᾶξιν.

Ἡ αὐλαία ἔπεσεν ὑπὸ χειροκροτήματα.

Τὰ μαξηλαράκια ἔμειναν εἰς τὰς θέσεις των. Τὴν ἡσυχίαν τοῦ ἀκροατηρίου τῆς πρὶν διεδέχθη ἕνα μαλακὸν ψιθύρισμα, 'σὰν ἐκεῖνο τῆς θαλάσσης, ἡ ὁποία χαδεύεται ἀπὸ καλὴν αὔραν καὶ δὲν ταράσσεται ἀπὸ τρικυμίας καὶ καταιγίδα.

Ἡ πρώτη πρᾶξις, τὴν ὁποίαν ἐφοβούμην περισσότερον,εἶχε σωθῆ. Ἡ πρώτη πρᾶξις εἰς τὴν ὁποίαν εἰκονίζονται αἱ συνειθισμέναι ἰδέαι τῶν πολλῶν, αἱ ἰδέαι περὶ γάμου καὶ περὶ ζωῆς ἐπιβεβλημένης ὑπὸ τοῦ παρελθόντος μὲ ὅλες τὴς μικροπονηρίες καὶ τὴς ψευτιές, τὰς ὁποίας τὸ περιβάλλον δημιουργεῖ καὶ ἐπιβάλλει, ἡ πρώτη πρᾶξις φαίνεται νὰ εἶχε τόσην ἀλήθειαν,ὥστε νὰ τῆς συγχωρηθῇ τὸ δηκτικὸν πνεῦμα καὶ ἡ ἐλαφρὰ πνοὴ τῆς ἀσεβείας πρὸς τὸ παρελθὸν αὐτό, ἡ ὁποία τὴν διέπνεε.

Ἀνέπνευσα. Οἱ φίλοι μου, οἱ ἄνθρωποι τῶν γραμμάτων, ἔτρεξαν εἰς τὴν σκηνὴν νὰ μὲ συγχαροῦν καὶ νὰ μὲ ἐνθαρρύνουν. Τοὺς ἀφῆκα, ἂν καὶ τὰ λόγια των δι' ἐμὲ ἦσαν τὴν στιγμὴν ἐκείνην 'σὰν τὸ ἀθάνατο νερὸ τοῦ παραμυθιοῦ.

Καὶ ἔτρεξα νὰ συγυρίσω τὸ ἐργαστήριον τῆς ἡρωΐδος μου. Ἐδῶ ἔπρεπε νὰ κορφωθοῦν εἰκόνες, νὰ κρεμασθοῦν ἀνάγλυφα, νὰ δημιουργηθῇ ἕνα περιβάλλον ὡραιότητος, εἰς τὸ ὁποῖον ἐχρειάζετο κίνησις, ταχύτης, ἐνεργητικότης μεγάλη.

Ἡ γυμναστικὴ αὐτὴ ἦτο τὸ τονωτικὸν κατὰ τοῦ ἐκνευρισμοῦ τῆς ἀγωνίας. Ἀλλ' ἀπὸ τὴν σύγχυσιν, τὸ ἐργαστήριον ἐσυγυρίσθη πολὺ τακτικά, ἐνῶ ἔπρεπε νὰ μείνῃ ἀκατάστατον. Τὰ τρία κτυπήματα ἀντήχησαν καὶ πάλιν, ἀλλ' αὐτὴν τὴν φορὰν μοῦ ἐφάνησαν μαλακώτερα, ἡμερώτερα, χωρὶς ὁ ἀντίκτυπός των νὰ μὲ πονέσῃ πουθενά.

Ἡ αὐλαία ἐσηκώθη. Ἡ ἡρωΐς μου ἔκαμνε τὴν ἐμφάνισίν της. Τὴν ἀγαπῶ τόσον, καὶ ἡ δ|νὶς Κοτοπούλη 'ποῦ τὴν ἑρμήνευσε, μοῦ εἶναι τόσον συμπαθὴς καὶ τὴν ἐννόησε τόσον καλά, ὥστε δι' αὐτὴν εἶχα τὴν βεβαιότητα ὅτι θὰ ἤρεσε. Καὶ ἤρεσε πολύ.Τὸ κοινὸν τὴν ἐννόησεν ἀμέσως καὶ τὴν συνεπάθησεν. Ὅταν ἡ αὐλαία ἔπεσε 'πίσω ἀπὸ μίαν ποιητικὴν Τσιγγάνα, ὁ ὁποία πιστεύει εἰς τὰς προλήψεις — ἡ ἡρωΐς μου ἠμπορεῖ νὰ μὴν πιστεύῃ ἀλλὰ νὰ ταράσσεται — ἡ ἐπιτυχία ἦτο πλέον τελειωτικῶς ἐξησφαλισμένη.

Τὰ χειροκροτήματα ἦσαν πυκνά, τρελλά, ἐπίμονα, καὶ μέσα ἀπὸ τὴν ἀπήχησίν των ἦτο ὡς νὰ ἐτονίζετο ἕνα σάλπισμα νίκης.

Τώρα πλέον δὲν ἐφοβούμην. Ἡ ἐξέλιξις ἤρχετο φυσική, ὁμαλή, καὶ ἡ τελευταία πρᾶξίς μου, κατὰ τὴν γνώμην ὅλων ὅσοι τὴν εἶχαν ἀκούσει εἴτε εἰς τὴς πρόβες, εἴτε πρίν, ἦτο ἡ πλέον δυνατή.

Ἡ συμπάθεια τοῦ κοινοῦ μοῦ ἦτο ἐξησφαλισμένη.

Καὶ ὅταν εἰς τὸ τέλος, ἀπὸ μιὰν μικρὴν χαραγμὴν εἶδα τὴν πλατεῖαν ὅλην νὰ διατελῇ ὑπὸ τὴν ἀγωνίαν μιᾶς μεγάλης συγκινήσεως, καὶ εἶδα γυναῖκας καὶ ἄνδρας μὲ βρεγμένα 'μάτια, καὶ μέσα εἰς τὸ στῆθος τῶν ὑπερχιλίων θεατῶν ἠσθάνθην ὡς μία φρικίασις καὶ μία λύπη νὰ συνεκράτει τὰς ψυχάς, τότε καὶ ἐγὼ πλέον ἐδάκρυσα καὶ ἔκλαυσα ἀπὸ χαράν.

Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον κάθε συγγραφεὺς τοῦ νεωτέρου θεάτρου ἐπιδιώκει, νὰ συγκινήσῃ τὸν θεατήν, χωρὶς νὰ τοῦ παρουσιάζῃ ἀσχημίας αἱματοχυσιῶν καὶ θανάτων ἄλλων παρὰ ψυχικῶν, ἠσθάνθην ὅτι τὸ εἶχα ἐπιτύχει. Καὶ ὅπως ἔγραψεν ὁ φίλος μου κ. Ξενόπουλος εἰς τὴν κριτικήν του, ἠσθάνθην ὅτι εἶχα νικήσει, πρὶν ἢ ἀκόμη τὰ τελευταῖα ἐνθουσιώδη χειροκροτήματα ξεσπάσουν ἀκράτητα.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΙΜΗΣ

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ ΤΗΣ "ΝΕΑΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ,,

Προχθὲς τὴν Κυριακὴν κατὰ τὴν τρίτην παράστασιν τῆς «Νέας Γυναίκας», αἱ κυρίαι τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπαγγελματικῆς Σχολῆς, αἱ ἀπὸ δεκαετίας ἀγωνιζόμεναι μετὰ τῆς κ. Παρρὲν πρὸς μόρφωσιν τῶν κοριτσιῶν τῆς νέας γενεᾶς καὶ ἀνθρωπισμὸν αὐτῶν διὰ τῆς ἐργασίας, προσέφεραν εἰς τὴν κ. Παρρὲν ἐν ὡραῖον κάνιστρον ἀνθέων, σχήματος λύρας, εἰς τὸ μέσον τοῦ ὁποίου εἶχε τοποθετηθῇ ἕνα ἄγαλμα χάλκινον τῆς μούσης Μελπομένης. Ἐπίσης ὡραίαν ἀνθοδέσμην εἰς σχῆμα κολοσσαίας λύρας προσέφεραν εἰς τὴν συγγραφέα λόγιοι Ἰταλοὶ καὶ Αὐστριακοὶ φίλοι της. Προσεφέρθη ἐπίσης ὡραῖον ἀργυροῦν μελανοδοχεῖον παριστάνον τὴν νέαν γυναῖκα ἀτενίζουσαν μακράν, ὡς λέγει καὶ ἡ ἡρωΐς καὶ κρατοῦσαν εἰς τὸ χέρι της ἕνα φύλλον χαρτί, ἐπὶ τοῦ ὁποίου σημειοῦται ὁ τίτλος τοῦ ἔργου μὲ τὴν ἡμερομηνίαν τῆς α΄ παραστάσεως.

Πλῆθος ἐπιστολῶν συγγαρητηρίων καὶ τηλεγραφημάτων ἀπεσταλησαν εἰς τὴν κ. Παρρὲν παρὰ τῶν φίλων καὶ ὀπαδῶν της οἱ ὁποῖοι παρακολουθοῦν τὸ ὑπὲρ τῆς γυναικὸς ἔργον της μετ' ἐνθουσιασμοῦ.

Πρὸς ὅλας καὶ ὅλους ἡ συγγραφεὺς τῆς «Νέας Γυναίκας ἐκφράζει τὴν θερμὴν εὐγνωμοσύνην της.

ΑΝΟΙΚΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Εὐγενὴς Κυρία.

Ἀκόμη διατελῶ ὑπὸ τὴν βαθεῖαν ἐντύπωσιν, ἣν μοὶ ἐνεποίησε τὸ ὡραῖόν σας δρᾶμα. Ἡ «Νέα γυναῖκα» ἀποτελεῖ καθ' ἑαυτὴν ἕνα πλέον θρίαμβον τῆς. . . νέας γυναικός, οἵα εἴσθε ὑμεῖς ἡ ἰδία, καὶ οἵα ἐνεφανίσθητε πρὸ δεκαπεντακετίας σχεδόν, ὁπότε ἐκ τῶν πρώτων σᾶς ὕμνουν διὰ τοῦ φλογεροῦ ἐκείνου ἄρθρου μου ἐν τῇ Ἀκροπόλει «*Μία Ἑλληνίς*».

Πόσα ἔτη ἀγώνων καὶ πάλης διέρευσαν ἔκτοτε! Ἐγώ, πιστὸς θαυμαστής σας, οὐδ' ἐπὶ μίαν στιγμὴν ἔπαυσα νὰ παρακολουθῶ τὴν κατακτητικὴν πορείαν καὶ τὸν νικηφόρον ἀγῶνά σας. Ὡς πάνοπλος Ἀθηνᾶ διηνεκῶς ἠγωνίζεσθε πρὸς σωρείαν προλήψεων, μωριῶν καὶ κοινωνικῶν,ἀπορθήτων, φεῦ! ἀκόμη προμαχώνων!...

Διὰ τοῦτο δὲν μὲ ἐξέπληξεν ἡ ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἐμφάνιστίς σας καὶ ἡ Νίκη ἤτις μὲ ὑγροὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἄνθη ἔστεψε χθὲς τὸ τόσον φωτεινὸν καὶ ἐμβριθὲς μέτωπόν σας.

Τὸ δρᾶμά σας γέμει ὑψηλῶν, ὡραίων καὶ εὐγενῶν ἰδεῶν. Μερικοὶ κριτικοί ; πιθανὸν νὰ μὴ ἐνεθουσιάσθησαν. Ἀλλ' αὐτὸ ἀκριβῶς πρέπει νὰ ἐνθουσιάσῃ ὑμᾶς, διότι εἶναι ἐκεῖνοι, οἵτινες οὐδέποτε μεταρσιοῦνται εἰς οὐδὲν ὑψηλότερον ἐπίπεδον ὑπὲρ τὰς συνήθεις χονδροειδεῖς *φάρσας* καὶ τὰ ἐμετικὰ ἀποκυήματα μέρους τῆς συγχρόνου δραματικῆς ἡμῶν Μούσης. Τὸ ἔργον σας θὰ αἰσθανθοῦν μόνον ἐκεῖνοι, οἵτινες διατηροῦσιν ἐν τῇ ψυχῇ αὐτῶν ἄσβεστον τὸ πῦρ τοῦ ἰδεώδους καὶ οἵτινες ἐν τῷ βίῳ ἐπιζητοῦσί τι ὑψηλότερον τῶν διὰ τῶν αἰσθήσεων προσκαίρων ἀπολαύσεων.

Ἐκεῖνο πρὸ παντὸς,ὅπερ πρέπει νὰ ἐνθουσιάσῃ καὶ ἐμψυχώσῃ ὑμᾶς εἰς τὸν εὐγενῆ ὑπὲρ τοῦ φύλου σας ἀγῶνα, εἶνε ἡ ***ἀντίληψις τοῦ ἀθηναϊκοῦ κοινοῦ*** καὶ ἡ θερμὴ ὑποδοχή, δι' ἧς περιέβαλε τὸ ἔργον σας. Εἶνε θαῦμα, σᾶς βεβαιῶ, πῶς τὸ κοινὸν τοῦτο μετὰ τοσαύτας πρὸς διαστρέβλωσιν τῆς καλαισθησίας του προσπαθείας μερικῶν περιφήμων αὐτοκλήτων θεατρικῶν μας κριτικῶν, πῶς, λέγω, διατηρεῖ ἀκόμη τόσα ἁγνὰ αἰσθήματα καὶ τοιαύτην ὀξεῖαν τοῦ καλοῦ ἀντίληψιν. Αὐτὸ νομίζω ὅτι εἶνε σπουδαιότατον γεγονὸς καὶ ἡ μεγίστη ἐνθάρρυνσις διὰ πάντας τοὺς πονοῦντας τὴν οἰκτρὰν κατάστασιν, ἐν ᾗ διατελοῦσιν ἥ τε Τέχνη καὶ ἡ Φιλολογία ἐν Ἑλλάδι καὶ τοὺς ποθοῦντας νὰ ἴδωσιν ἐπὶ τέλους μίαν αἰθριωτέραν ἡμέραν ἐθνικοῦ βίου, ἀνταξίου τῶν προαιωνίων παραδόσεων τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς.

Ἴσως θὰ ἀνεμένετε λεπτομερεστέραν κριτικὴν καὶ τὰς ἐπὶ τῆς «Νέας γυναικὸς» παρατηρήσεις μου. Τοῦτο, εὐγενὴς κυρία, δὲν θὰ πράξω, διότι πρῶτον μὲν δὲν εἶμαι ***εἰδικὸς*** περὶ τὰ τοιαῦτα, δεύτερον δέ, διότι τὰ ἔργα τῆς ἐμπνεύσεως καὶ τὰ ἐγκλείοντα τὸ ***θεῖον πῦρ***, οἷον τὸ ἰδικόν σας, πρέπει νὰ κρίνωνται ἐν συνόλῳ, en bloc, καὶ νὰ μὴ κατα-

θρυμματίζωνται καί διονυχίζωνται, ὡς μικροβιολογικὰ παρασκευάσματα, ὁπότε, σᾶς βεβαιῶ, καὶ τὸ δροσερώτερον ρόδον θὰ ἔχανε πᾶσαν τὴν δρόσον καὶ τὸ ἄρωμά του. Ἐγὼ τοὐλάχιστον οὕτω φρονῶ, καὶ ἐπὶ τούτῳ δέξασθε τὴν διαβεβαίωσιν τῆς ἄκρας ἐκτιμήσεως καὶ τοῦ αὐθορμήτου θαυμασμοῦ ἑνὸς παλαιοῦ σας φίλου.

ὅλως ὑμέτερος

Ἀλέξ. Φιλαδελφεὺς

Η ΝΕΑ ΓΥΝΑΙΚΑ

Ἀξιότιμε κ. Διευθυντὰ τοῦ «Ἐμπρός»,

Ἀνέγνωσα χθὲς εἰς τὸ ἀξιόλογον φύλλον σας δύο χρονογραφήματα, δημοσιευόμενα τὸ ἓν παρὰ τὸ πλευρὸν τοῦ ἄλλου εἰς δύο στήλας τῆς ἐφημερίδος σας. Τὸ πρῶτον φέρει τὸν τίτλον «*Ὁ νέος ἀνήρ*». Καὶ τὸ δεύτερον «*Ἀπὸ τὸ θέατρον τῆς ζωῆς*».

Εἰς τὸ πρῶτον ὁ «Διαβάτης» ἀναφερόμενος εἰς τὸ δρᾶμα τῆς κ. Παρρέν, περιγράφει τὴν συνάντησίν του μὲ ἕνα οἰκογενειάρχην φορτωμένον μὲ ψούνια, μεμψιμοιροῦντα, διότι βασανίζεται καὶ μὲ τὴς δουλειέ του καὶ μὲ τὴς ἀγορὲς τοῦ σπιτιοῦ του, τὰς ὁποίας μεταφέρει εἰς τὴν Κηφισιάν, ὅπου παραθερίζει ἡ οἰκογένειά του.

Ἀλλ' ἂν ὁ Διαβάτης σας ἔβλεπε τὸ ἔργον τῆς κ. Παρρὲν δὲν θὰ ἐλάμβανε τὸν κόπον νὰ γράψῃ τὸ χρονογράφημά του ἐκεῖνο. Διότι θὰ ἔβλεπεν εἰς μίαν σκηνὴν τῆς γ' πράξεως τοῦ δράματος τῆς κυρίας Παρρὲν τὸν οἰκογενειάρχην ὁλοζώντανον, νὰ κάμνῃ τὴν σκηνὴν γιὰ τὰ ψούνια καὶ τὰς σχετικὰς θεωρίας καὶ σκέψεις του διὰ τὴν ζωὴν τῶν οἰκογενειαρχῶν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν δὲν λείπει καὶ μία ἄλλη σκηνὴ συναφής, φυσικὴ καὶ ἀπαραίτητος: ἡ τῆς ἀνάγκης, εἰς τὴν ὁποίαν εὑρίσκεται ἡ γυναῖκα, διὰ νὰ ἀποφεύγῃ τὴν αἰωνίαν γκρίνιαν τοῦ συζύγου διὰ τὰ ἔξοδα, νὰ συνεννοῆται καὶ συνωμοτῇ μὲ τὰ κορίτσια της, νὰ ἐπινοῇ χίλια δυὸ τεχνάσματα, νὰ πονηρεύεται, νὰ ψεύδεται καὶ νὰ διδάσκῃ τὸ ψεῦδος, διὰ νὰ κρύπτῃ τα ἔξοδα, ἄλλοτε τὰ περιττά, καὶ ἄλλοτε τὰ ἀναγκαῖα, τὰ ὁποῖα εἶνε ἀπαραίτητα διὰ τὰς οἰκογενειακὰς ἀνάγκας.

Τὸ ψεῦδος αὐτὸ καὶ τὸ μαρτύριον αὐτὸ τοῦ ἀνδρὸς καὶ τῆς οἰκογενείας, τὸ ὁποῖον ἐδημιούργησε τὸ παλαιὸν καθεστὼς ζητεῖ νὰ ἀποδείξῃ καὶ νὰ καταρρίψῃ ἡ *Νέα Γυναῖκα* τῆς κ. Παρρέν. Ἡ *Νέα Γυναῖκα της*, ἡ κατὰ τοῦτο μόνον νέα, ἀφοῦ δὲν ζητεῖ οὔτε δικαιώματα πολιτικά, οὔτε ἄλλας ἐλευθερίας, οὔτε ἐπαναστατεῖ κατ' οὐδενὸς ἄλλου εἰμὴ μόνον κατὰ τοῦ *ψεύδους* καὶ τῆς *ὑποκρισίας*, εἰς τὴν ὁποίαν κατήντησε νὰ στηρίζεται σήμερον ἡ οἰκογενειακὴ ζωὴ ὁλοκλήρου κοινωνικῆς μερίδος. Ἡ *Νέα Γυναῖκα* της δὲν εἶνε ἁπλῶς ἡ ἐργαζομένη εἰς ὅλας τὰς κοινωνικὰς τάξεις ἀφότου ὑπάρχει κόσμος καὶ πολιτισμός. Ἀλλ' εἶνε ἡ γυναῖκα, ἡ ὁποία μορφόνεται τόσον, ἀναπτύσσει τὸ πνεῦμα καὶ τὴν ψυχήν της κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε νὰ μὴν ἀνέχεται τὴν ζωὴν τοῦ ψεύδους, νὰ μὴ περιμένῃ τὴν δημιουργίαν τῆς εὐτυχίας τοῦ σπιτιοῦ της ἀπὸ τὰ δύο μόνον χέρια τοῦ ἀνδρός, ἀλλὰ καὶ τὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς νὰ ἀντιμετωπίζῃ εἰς τὸ *ἴδιον ἀνώτερον πνευματικὸν ἐπίπεδον*, εἰς τὸ ὁποῖον καὶ ὁ ἄνδρας, καὶ τὴν ἐξ αὐτῆς γενεάν, τὸ παιδί της, τὸ μέλλον τῆς ἀνθρωπότητος νὰ στηρίζῃ εἰς τὰς ὑγιεῖς ἀρχάς της, τῆς ἀληθείας καὶ τῆς ἀγάπης.

Φυσικὰ διὰ τὴν «Νέαν Γυναῖκα», ὁ γάμος δὲν εἶνε ἡ δουλεία οὔτε ἡ ἰδική της, οὔτε ἡ τοῦ ἀνδρός. «Τὸ σπίτι μας, τὴν φωλιά μας, ποῦ θὰ τὴν κτίσωμε μαζή. Ποῦ εἰς κάθε τῆς τύχης ἀναποδιὰ θὰ εἴμεθα δυὸ ἕτοιμοι, δυνατοί, ὡπλισμένοι γιὰ τὴν πάλη καὶ γιὰ τὴν νίκη. Ἀπὸ τὴ φωλιὰ τὴ δική μας μόνον τραγούδια χαρᾶς θἀκούωνται, ὄχι γρίνιες καὶ θρῆνοι».

Ἰδοὺ τί ἀπαντᾷ ἡ «Νέα Γυναῖκα» εἰς τὴν παλαιάν, εἰς τὴν ψευτοκαριστοκράτισσαν, ἡ ὁποία, ἐνῷ πνίγεται εἰς τὰ χρέη, ἀγοράζει νταντέλες ἀληθινὲς καὶ ζητεῖ νὰ πουλήσῃ τὴν τιμὴν τοῦ υἱοῦ της εἰς μίαν διεφθαρμένην καὶ ἄσχημην ἑκατομμυριοῦχον, διὰ νὰ πληρώσῃ μὲ τὸ ἀντίτιμον αὐτῆς τὶς νταντέλες της καὶ τὶς προῖκες τῶν κοριτσιῶν της, τὰ ὁποῖα θὰ συνεχίσουν εἰς τὰ σπίτια των τὴν ζωὴν τῆς μητέρας των.

Φυσικὰ ἡ γυναῖκα αὐτή, ἡ ὁποία εἶνε ἄνθρωπος εὐθύς, τίμιος καὶ ἀληθινός, ἔχει τὴν ἀξίωσιν νὰ τὴν τιμοῦν μὲ τὴν ἐμπιστοσύνην μὲ τὴν ὁποίαν καὶ αὐτὴ τιμᾷ τὸν ἄνδρα. Καὶ διὰ τοῦτο ἐξεγείρεται, ὅταν διαβάζουν τὰ γράμματά της, ἀπὸ φόβον μήπως κρύπτῃ εἰς ὅ,τι γράφει τίποτε κακόν.

Καὶ πάλιν διότι εἶνε ἄνθρωπος, δὲν περιορίζεται μόνον εἰς τὴν εὐτυχίαν τοῦ ἐγώ της, ἀλλὰ βλέπει εἰς ἑαυτὴν τὴν θεματοφύλακα τοῦ μέλλοντος τοῦ παιδιοῦ της, τοῦ μέλλοντος τῆς χώρας της καὶ τῆς φυλῆς της.

Εἰς αὐτὴν θυσιάζει τὸν πρῶτον καὶ τελευταῖον ἔρωτά της, τὴν ἀγάπην της πρὸς τὸν ἄνδρα, τὸν ὁποῖον φαίνεται νὰ ἀγαπᾷ ἀκόμη, καὶ ἀργότερα ὅταν συναντῶνται μετὰ πάροδον εἴκοσιν ἐτῶν, ἀφοῦ τοῦ ἐσυγχώρησεν ὄχι μόνον τὴν πρὸς αὐτὴν προδοσίαν, ἀλλὰ καὶ τὸ ἔγκλημα εἰς τὸ ὁποῖον τὸν ἔφεραν αἱ ἀρχαὶ τῆς μητέρας του καὶ ἡ ἀνατροφὴ τοῦ ψεύδους καὶ τῆς ὑποκρισίας.

Καὶ ἔπειτα εἰς τὴν τελευταίαν πρᾶξιν, ὅτε ὁ νεαρὸς ὀλυμπιονίκης, ὁ εὐτυχισμένος ἔφηβος, ὁ τίμιος καὶ ἄκαμπτος καὶ ἀλύγιστος χαρακτὴρ καταθέτει εἰς τὰ πόδια τῆς μητρός του τοὺς κοτίνους καὶ τὰ στεφάνια του, ἡ μητέρα αὐτὴ καὶ τὸ παιδὶ οἱ συνδεδεμένοι εἰς ἕνα δεσμὸν πλεγμένον μὲ τὰ μυρωμένα λουλούδια τῆς αὐταπαρνήσεως καὶ τοῦ μαρτυρίου τῆς μάνας καὶ τῆς ἀληθινῆς εὐτυχίας τοῦ παιδιοῦ, δὲν ἀποτελοῦν ἀρά γε ἕνα σύμβολον δυνατὸν τῆς ἀναγεννήσεως τῆς φυλῆς διὰ τῆς γυναικός, ὡς μητέρας;

Ὅσοι εἰξεύρουν νὰ βλέπουν εἰς τὴν ψυχὴν κάθε ἔργου Τέχνης, ὅσοι εἰξεύρουν νὰ ἐμβαθύνουν εἰς τὸ σύμβολον αὐτό, δὲν βλέπουν ἀρά γε εἰς τὴν ὀδύνην τῆς συζύγου ἡ ὁποία ἀρνεῖται εἰς τὸν ἄνδρα τὸν ἀγαπώμενον ἀκόμη, οἱανδήποτε συνάφειαν καὶ προσέγγισιν μὲ τὸ παιδί του, δὲν βλέπουν εἰς τὴν ἀπόφασιν αὐτήν, τὴν βαθεῖαν στοργὴν τῆς γυναικὸς πρὸς μίαν ἀναγέννησιν τῆς φυλῆς μέσα εἰς ἕνα φῶς ἀληθείας καὶ ὡραιότητος, τὴν ὁποίαν δὲν πρέπει νὰ σκιάσῃ καμμία κηλίς, κανένας ρῦπος, κανένα μόλισμα τοῦ παρελθόντος;

Καὶ διὰ νὰ ἐπανέλθω εἰς τὸ δεύτερον χρονογράφημά σας, τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον «*Ἀπὸ τὸ θέατρον τῆς ζωῆς*» τὸ θῦμα αὐτό, τὸ ὁποῖον ἔπεσε προχθὲς ἀκόμη ὑπὸ τὸ κκπνίζον ὅπλον τοῦ συζύγου, διότι ἡ ἡ οἰκογένεια δὲν τοῦ ἔδιδε τὴν ὑποσχεθεῖσαν προῖκα, ἡ γυναίκα αὐτή, ἡ παλαιὰ βέβκια, ἡ ὁποία ἐνδεχόμενον νὰ ἦτο καὶ μητέρα παιδιοῦ, θὰ ἐτελείωνε μὲ τοιοῦτο τραγικὸν καὶ φοβερὸν τέλος, ἂν ὡμοίαζε τὴν «Νέαν Γυναῖκα» τῆς κ. Παρρέν; Καὶ ἂν εὐθὺς ὅπου ἀντελαμβάνετο ὅτι εἶχε νὰ κάμῃ μὲ ἕνα κοινὸν κακὸν κακοῦργον, ὁ ὁποῖος τὴν εἶχε πάρει διὰ τὴν προῖκα μόνον καὶ διὰ νὰ πληρώσῃ ἴσως τὰ χρέη του, ἦτο προετοιμασμένη διὰ τὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς, καὶ ἔφευγε, καὶ ἐζήτει ἀπὸ τὴν ἐργασίαν της τὴν εὐτυχίαν καὶ τὴν ἀσφάλειαν τὴν ὁποίαν τῆς ἠρνήθη ὁ γάμος;

Αὐτὴν τὴν ἀπάντησιν περιμένω ἀπὸ τὸν χρονογράφον σας, ὁ ὁποῖος μὲ τόσο ὡραῖα λόγια περιέγραψε τὸ ἔγκλημα, τὸ ὁποῖον ζητεῖ κακῶς νὰ ἀποδώσῃ εἰς τὸν πολιτισμόν. Ὁ ἀληθινὸς πολιτισμὸς δὲν δημιουργεῖ ποτὲ ἐγκλήματα. Ὁ ψευδὴς ναί. Καὶ δυστυχῶς οἱ πολλοὶ κρύπτουν, ὑπὸ γυκλιστερὸν πάλλευκον ὑποκάλυσον, ἐσωτερικὸν ἄπλυτον καὶ ρυπαρόν. Καὶ αὐτὸ νομίζουν καὶ ὀνομάζουν πολιτισμόν.

Μία ὀπαδὸς τῆς κ. Παρρὲν

Ἀπὸ τὴν νέαν σειρὰν τῶν ἐκδοθέντων διηγημάτων τοῦ διευθυντοῦ τῶν Παναθηναίων κ. Κίμωνος Μιχαηλίδου, παραλαμβάνομεν μίαν μικρὰν εἰκόνα ἑνὸς Πλατάνου.

Μελέτην διὰ τὰ διηγήματα αὐτὰ ὡς καὶ θεατρικὴν περίληψιν τῶν νέων ἔργων τῆς θερινῆς περιόδου δημοσιεύομεν προσεχῶς.

Ο ΠΛΑΤΑΝΟΣ

Τὸ εἶχε φυτέψει, μικρὸ κλωνάρι, μὲ τὰ δικά της τὰ χέρια ἐμπρὸς στὴν πόρτα τοῦ περιβολιοῦ. Καὶ κάθε ἡμέρα, αὐτὴ τὸν ἐπότιζε, ὡς ποὺ μονάχος του εὑρῆκε τὴν πηγὴ τῆς ζωῆς καὶ μέσα ἀπὸ τὰ πλατειά της στήθη ἔπαιρνε δύναμι καὶ ἐμεγάλωνε.

Πλατὺς καὶ ψηλὸς ἔχυνε τώρα τὴ σκιά του ἐπάνω στὸ σπίτι τῆς κόρης. Στεκότανε ὑπερήφανος, καμαρωτός. Ὅλοι τὸν ἐζήλευαν καὶ ἔρριχναν ἐπάνω του μάτια βάσκανα, καὶ πολλὲς φορὲς θέλησαν νὰ τὸν ρίξουν κάτω μὲ μιὰ κρυφὴ μαχαιριά, μὰ τὸν προφύλαγε ἀπὸ καθετὶ ἡ ἀγάπη τῆς κυρᾶς του. Εἶχε κάτι ἐπάνω του, ποὺ τὸν ξεχώριζε ἀπὸ κάθε ἄλλο δένδρο στὴ μικρὴ πολιτεία. Τόσο γερός, ἀντρειωμένος, καὶ ὅμως σοῦ θύμιζε τὸ λεπτὸ κορμὶ ἐκείνης ποὺ τὸν εἶχε φυτέψει, τὴν εὐγενικὴ καὶ ζηλεμένη ζωὴ τῆς κόρης, ποὺ ὅλη ἡ πολιτεία τὴν ἐθαύμαζε καὶ τὴν ἐκύτταζε μὲ λατρεία μὰ καὶ μὲ φθόνο. Βασιλοποῦλα τὴν ἔλεγαν· ἄλλοι μὲ ἀλήθεια καὶ μὲ ἀγάπη, ἄλλοι ἀπὸ ζήλεια καὶ ἀπὸ κακία.

Ὁ Πλάτανος φουντωτὸς ἐσκέπαζε ὅλο τὸ σπίτι, ἕνα ὀνειρεμένο σπιτάκι, καὶ τὸ προφύλαγε μὲ τὸν κορμό του καὶ μὲ τοὺς κλώνους καὶ μὲ τὸ φύλλωμά του ἀπὸ τὰ μάτια τὰ φθονερά. Σὰν ἕνας μεγάλος καὶ ἄγρυπνος φρουρὸς ποὺ ἔνοιωθε βαθειὰ τί χρεωστοῦσε στὰ λεπτὰ χέρια ποὺ τοῦ εἶχαν δόσει τὴν ζωή.

Κατάλευκο τὸ σπιτάκι ξεχώριζε μὲ τὶς ἁπλὲς γραμμές του, μὲ τὴν σεμνή του ἐμορφιά. Ἐφάνταζε σὰν ἀληθινὸ παλάτι βασιλοπούλας ποὺ ἄφησε καὶ πλούτη καὶ τιμές, νὰ ζήσῃ ἀγνώριστη μὲ τὰ δικά της τὰ ἰδανικά. Ζοῦσε μὲ τὴ μυρωδιὰ τῶν λουλουδιῶν, μὲ τῶν πουλιῶν τὸ τραγοῦδι, μὲ καθετὶ ποὺ μᾶς ἔδωκε ἡ φύσις γιὰ νὰ στολίζωμε τὴν ἀγάπη καὶ νὰ γλυκαίνωμε τὸν πόνο. Κάθε φορὰ ὁποῦ ἐπρόβαλλε στὸ παράθυρο ἡ μορφή της, χαμήλωνε ὁ Πλάτανος τοὺς κλώνους του νὰ τὴν χαιρετίσῃ. Χαιρετοῦσε τὴν χάρι, τὴν ἐμορφιὰ καὶ τὴ σκέψι ποὺ βαθούλωνε ἐλαφρὰ τὰ μάτια της. Καὶ ζοῦσε ἔτσι μὲ τὴν εὐτυχίαν τῶν παραμυθιῶν, ποὺ δὲν τὴν ἐγνώρισαν οἱ ἄνθρωποι καὶ αἰώνια τὴν ποθοῦν.

Ἦλθε καιρὸς ποὺ ἡ κόρη ἄφησε τὸ ζηλεμένο σπίτι. Ἕνα παλληκάρι πέρασε μιὰ μέρα, τὴν εἶδε καὶ τὴν ἀγάπησε. Ἡ βασιλοποῦλα ἔγινε βασίλισσα στὸ μικρὸ βασίλειο ποὺ τῆς ἔδωκε ἡ ἀγάπη.

Τὸ σπίτι ἔμεινε ἔρημο. Ὁ Πλάτανος δὲν ἐχαμήλωνε πιὰ τοὺς κλώνους του νὰ χαιρετίσῃ τὴν ἀγαπημένη του. Ἐπῆρε ὅλη τὴ δύναμι ποὺ ἠμποροῦσε νὰ πάρῃ ἀπὸ τῆς γῆς τοὺς κόλπους καὶ ὅλη τὴν ἄγρια ἐμορφιὰ ποὺ θὰ τοῦ ἔδινε ἡ συντροφιὰ τοῦ δάσους. Ὅλοι τὸν κύτταζαν μὲ τὰ μάτια ὁλάνοικτα νὰ θεριέψῃ μονομιᾶς τόσο, ποὺ ξεπέρασε πολλὲς φορὲς τὴ στέγη τοῦ σπιτιοῦ καὶ ἄπλωσε τοὺς κλώνους του γύρω ὁλόγυρα, πυκνοὺς καὶ φουντωμένους. Καὶ ὅταν ἔφθασε σ' αὐτὸ τὸ ὕψος, ποὺ ἄλλος πλάτανος δὲν ἔφθασε, καὶ ἀντίκρυσε ἀπὸ ψηλὰ τὴν ζωή, ἄρχισε σιγὰ σιγὰ νὰ χαμηλώνῃ, νὰ προσπαθῇ ν' ἀγκαλιάσῃ τὸ σπίτι τῆς βασιλοπούλας. Ἔβλεπες μέρα μὲ τὴν ἡμέρα νὰ κατεβαίνῃ πιὸ χαμηλά, τόσο ὡς ποὺ τὸ σκέπασε ὁλότελα χωρὶς νὰ τὸ ἐγγίζῃ. Καὶ Καὶ μέσα στὴ μονάδικη αὐτὴ ἄνθησι ἐπῆρε μιὰν ὄψι θλιβερή.

Λέγουν πὼς τὸ βράδυ, ὅταν καὶ στὸ τελευταῖο σπίτι τῆς μικρῆς πολιτείας σβύσῃ κάθε φῶς, καὶ μόνον τὰ ἄστρα ἀπὸ ψηλὰ φωτίζουν τοῦ Πλάτανου τὴν παράμερη ζωή, ἀκούεται ἕνα σιγανὸ ψιθύρισμα ποὺ βγαίνει μέσα ἀπὸ τὸ φύλλωμά του καὶ μοιάζει σὰ παράπονο καὶ σὰν τραγοῦδι ἐρωτικό.

ΜΙΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΗΣ MADAME CURIE

ΠΕΡΙ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Ἡ ἀναφυεῖσα μεταξὺ τῶν λογίων Soddy, λόρδου Kelvin, Ramsay, Rutherford καὶ Sir Oliver Lodger φιλονικεία εἰς τὴν Britisch Association, ἐγένετο αἴτιον, ὅπως ἡ ἐφημερὶς Figaro ἀποταθῇ πρὸς τὴν Mme Curie μετὰ παρακλήσεως, ζητοῦσα τὴν γνωμοδότησίν της περὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος, εἰς τὴν ὁποίαν αἴτησιν ἡ Mme Curie ἀπήντησεν ὡς ἑξῆς: Ὅσον ἀφορᾷ τὸν σχηματισμὸν τοῦ Helium διαρκούσης τῆς ἀπορροίας τοῦ Radium, συμφωνῶ μὲ τὰς θεωρίας καὶ τὴν ἰδέαν τοῦ Ramsay, τοῦ Rutherford καὶ τοῦ Soddy. Λέγω τουτέστι, ὅτι τὸ Radium ὡς φαίνεται δὲν εἶνε σταθερόν τι στοιχεῖον, ὅτι αὐτομάτως μεταβάλλεται, καὶ ὅτι ἓν εἶδος τῆς μεταβολῆς αὐτῆς ἀκριβῶς εἶνε τὸ Helium. Ἐνδεχόμενον ὅμως τὸ Helium ἐκ τῶν ἀερίων τοῦ Radium, καὶ ἐπὶ βλάβῃ τοῦ τελευταίου τούτου

νὰ μορφώνεται· ἐκ τῶν ὁποίων ἀερίων δὲν κατωρθώθη μέχρι τοῦδε αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ τὸ Radium νὰ ἀπαλάσσηται. Καὶ εἰς τὰς δύο αὐτὰς περιστάσεις πρόκειται περὶ χρησιμοποιήσεως, περὶ παραχωρήσεως τῶν σωμάτων· εἰς τὴν δευτέραν τούτων ὅμως δὲν ἤθελεν ἐξαλειφθῇ τὸ Radlum. Ἕνεκα τῆς ἀκτινοβολίας του ἤθελεν εἶσθαι ἡ κυρίως αἰτία τῆς μεταβολῆς αὐτῆς. Ἀλλ' ὅπως καὶ ἂν ἔχῃ τὸ πρᾶγμα, δὲν θεωρῶ φρόνιμον καὶ τὸ νὰ καταπολεμῆται ἡ γνώμη τοῦ λόρδου Kelvin. Δὲν θέλει εἶσθαι δὲ καὶ ἐπιζήμιον ἐὰν οἱ μεγάλοι ἐπιστήμονες τεθῶσιν εἰς ἐνέργειαν, ὅπως ἕκαστον εἶδος τῆς ἐργασίας καὶ συζητήσεως αὐτῆς ὑφ' ὅλας τὰς ἐπόψεις ἐξετασθῇ καὶ διαφιλονικηθῇ. Ἀλλ' ἐν πάσῃ περιπτώσει τὸ Radium εἶνε στοιχεῖον τῆς χημείας καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν τῆς λέξεως. Δὲν παραδέχομαι τὴν ὑπόθεσιν τοῦ λόρδου Kelvin, θεωροῦντος τὸ Radium ὡς σῶμά τι, τὸ ὁποῖον ὅλων τῶν ἄλλων σχετικῶν αὐτῷ ὑλῶν τὴν δυναμιν δύναται νὰ θέσῃ κατὰ μέρος. Πιθανὸν ὅμως καὶ πάλιν ἡ συζήτησις νὰ περιορισθῇ εἰς λόγους χωρὶς νὰ προβῇ εἰς ἔργα, διότι εἶνε βέβαιον καὶ ἀποδεδειγμένον, ὅτι ἕκαστον σῶμα μόνον μετὰ τὸν τέλειον αὐτοῦ σχηματισμὸν παρίσταται εἰς τὴν σταθερὰν καὶ μόνιμον αὐτοῦ μορφήν, καὶ ὅτι ὑπάρχουν εἰσέτι ἁπλούστατα στοιχεῖα, περὶ τῆς οὐσίας τῶν ὁποίων ἡμεῖς τόσον καλῶς ὅσον καὶ οὐδόλως γνωρίζομεν.

Κατὰ μετάφρασιν

Μαρία Πινέλη.

ΤΟ ΜΑΡΑΜΜΕΝΟΝ ΚΡΙΝΟΝ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ ἀρ. 924)

Ἡ Ἀμάλια ἐσέρβιρε τὸ τσάϊ μὲ μεγάλην προσπάθειαν νὰ μὴ κάμῃ θόρυβον καὶ ξυπνήσῃ τὴν Ἄνναν. Ὅλοι ὡμιλοῦσαν σιγὰ σιγά, καὶ ἡ Μίνα ἐξέχασε νὰ ζητήσῃ τὴν σοκολάτκν, τὴν ὁποίαν στερεοτύπως τὴν ὥρκν αὐτὴν τῆς ἔφερεν ὁ Στέφας.

Ἔξαφνα ἡ ὁμιλία των διεκόπη ἀπὸ ἕνα βκρὺν στεναγμὸν τῆς κόρης, ἡ ὁποία, ἀφοῦ ἐστράφη δεξιὰ καὶ ἀριστερά, ἄφησε τὸ κεφάλι της νὰ κλίνῃ πρὸς τὰ κάτω, ἐνῷ μὲ τὰ χέρια της ἔκαμον ὡς ἕνα λευκὸ στεφάνι γύρω ἀπὸ τὰ μαῦρά της μαλλιά. Ἡ Ἀμάλια ἔκαμεν ἕνα κίνημα πρὸς τὴν Ἄνναν, ἀλλ' ὁ Στέφας τὴν ἐμπόδισε.

Ἐν τῷ μεταξὺ δυὸ τρία λόγια ἀσυνάρτητα ἐφάνησαν νὰ βγαίνουν μὲ δυσκολίαν πολλὴν ἀπὸ τὸ στόμα της καὶ δυὸ δάκρυα ἐκύλισαν ἀπὸ τὰ μάγουλά της. Ἡ Ἀμάλια ἐχλωμίασεν, ἡ Μίνα ἐπλησίασε πρὸς τὴν κοιμωμένην γιὰ νὰ ἀκούσῃ τί ἔλεγε καὶ ὁ Στέφας ἔθετε τὸ δάκτυλον εἰς τὸ στόμα, νεύων εἰς ὅλους νὰ σιωπήσουν.

Τὰ ἀσυνάρτητα λόγια διεδέχθη καὶ πάλιν νέος στεναγμὸς καὶ ἔπειτα ἡ κόρη ἄρχισε νὰ ὁμιλῇ σιγά, καθαρά, μὲ κάποιαν μόνον βραδύτητα, ὡς νὰ μὴν εὕρισκεν ἀμέσως τὴν κατάλληλον λέξιν διὰ νὰ ἐκφράσῃ τὴν σκέψιν της. Ὅ,τι ἔλεγε ἦτο μελαγχολικό, θλιβερό, ἕνα παράπονον καὶ μία ἀγωνία τῆς πονεμένης της ψυχῆς. Ὡμίλησε διὰ τὴν ἀσέβειαν τοῦ ὑπηρέτου τοῦ ξενοδοχείου καὶ σχεδὸν ἀναπαρέστησε μὲ ὀργὴν καὶ φρίκην τὴν σκηνὴν τῆς βραδειᾶς τοῦ Ἐπιταφίου. Ὅλοι ἐφρικίασαν, ὅταν ἄκουσαν τὰ λόγια της ἐκεῖνα, ὅλων τὰ ἀμάτια ἐγέμισαν δάκρυα, ὅταν τὴν σκηνὴν τῆς ὀργῆς διεδέχθη ἡ ἀπελπισία καὶ ἡ ἀπόγνωσις τῆς κόρης, ἡ ὁποία μὲ ὡραῖα λόγια ἐμοιρολογοῦσε σχεδὸν τὴν νεότητα καὶ τὴν ἐμορφιά της.

Ἡ κ. Μοῖρα μάλιστα ἀνησύχησε γιὰ τὴν Μίνα, ἡ ὁποία δὲν ἔκλαιε μέν, διότι δὲν εἶχεν ἐννοήσει τί ἐσήμαιναν τὰ λόγια τοῦ ὑπηρέτου, ἀλλ' ἤρχισε νὰ ρωτᾷ μὲ νευρικότητα, γιατὶ ἡ κ. Ἄννα ἀμιλοῦσε στὸν ὕπνο της.

Ἐσηκώθη λοιπόν, ἐπῆρε τὴν Μίνα καὶ ἐβγῆκε. Ἐπῆγεν εἰς τῆς κ. Τούλη, ἡ ὁποία ἔμενεν εἰς τὸ ἀντικρυνὸν δωμάτιον καὶ παρεκάλεσε νὰ κρατήσουν ἐκεῖ τὴν κόρη της γιὰ νὰ παίξῃ μὲ τὴν μικρὰν κόρην τῆς κ. Τούλη. Ἔμεινε καὶ αὐτὴ ὀλίγον, διότι ἀληθινὰ τὴν ἐκούρασεν ἡ περίεργος αὐτὴ κατάστασις τῆς κόρης, τὴν ὁποίαν ἐξέλαβεν ὡς ὑποβάτιδα. Φαντάσου τί ἠμποροῦσε νὰ συμβῇ ἂν ἡ κατάστασις αὐτὴ τῆς ἤρχετο τὴν νύκτα, ἐνῷ θὰ ἐκοιμᾶτο μόνη μὲ τὴν Μίνα, ἡ ὁποία ἠμποροῦσε νὰ τρομάξῃ καὶ νὰ πάθῃ. Χωρὶς ἄλλο ἡ Ἄννα ἔπρεπε νὰ ἀπομακρυνθῇ καὶ τὸ ταχύτερον. Ἦτο πρόθυμη νὰ τῆς δώσῃ χρήματα, νὰ κάμῃ ὅ,τι ἦτο δυνατὸν γιὰ νὰ τὴν βάλῃ ἐν ἀνάγκῃ εἰς ἕνα νοσοκομεῖον, νὰ τὴν κρατήσῃ ὅμως, καὶ μίαν νύκτα ἔστω, ὄχι. Ἦτο ἀδύνατον.

Ἀλλ' ἐπειδὴ εἴξευρεν ὅτι θὰ εὕρισκε προσκόμματα εἰς τὴν ἀπόφασίν της καὶ ἀπὸ τὴν ἀδελφήν της, ἡ ὁποία εἶχε δηλώσει ὅτι τὴν ἔπερνεν ὑπὸ τὴν προστασίαν της καὶ ἀπὸ τὸν Στέφαν, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἐπέμβει μὲ αὐστηρότητα ἰατροῦ εἰς τὴν ὑπόθεσιν, ἐσκέφθη νὰ καλέσῃ τὴν μητέρα τῆς Ἄννας καὶ νὰ τῆς ἐπιβάλῃ νὰ ἐπιμείνῃ νὰ πάρῃ εὐθὺς ἀπὸ τὸ βράδυ ἐκεῖνο τὴν κόρην της. Ἔστειλεν ἀμέσως ἕνα ὑπηρέτην τοῦ ξενοδοχείου εἰς τὴν διεύθυνσιν τῆς πτωχῆς γυναίκας καὶ ἔπειτα, ἡσυχότερα πλέον, εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον.

Ἡ Ἄννα τώρα εἶχε σιωπήσει, ἐνῶ ἡ Ἀμάλια καὶ ὁ Κώστας ἐσιγομιλοῦσαν, κατκστρόνοντες τὸ σχέδιον τῆς διαμονῆς εἰς τὴν Κηφισσιάν. Ὅταν εἶδαν τὴν κ. Μοῖραν, ἐσιώπησαν. Χωρὶς νὰ εἰποῦν τίποτε μεταξύ των, ἠσθάνοντο καὶ οἱ δύο ὅτι ἡ κ. Μοῖρα θὰ ἀπεδοκίμαζε τὰς ἀποφάσεις των

—Εἶνε ἀλήθεια πῶς στέλνεις τὰ γρήματά σου στὴν πατρίδά σου.

Τὸ κόκκινο πρόσωπα τῆς Γερβὲς δὲν ἠποροῦσε νὰ κοκκινήσῃ περισσότερο ἀπὸ ὅ τι ἤτανε, ἀλλὰ τὰ μάτιά της ὅπου ἐδάκρυσαν ἔδειξαν τὴ συγκίνησίν της

—Παναγιά μου... ἔχω τοὺς γέρους γονεῖς μου ἐκεῖ, καὶ τὰ μιμικρὰ ἀρφανὰ τοῦ ἀδελφοῦ μου ποῦ δὲν ἠποροῦνε νὰ ἐργασθοῦν.

—Δόσε μου, τὸν δίτκο Γερβές, καὶ ἄνοιξέ μου τὴν πόρτα. Θὰ πάω στὴν θειά μου τὴν σοκολάτα της.

Στὸ πλαϊνὸ δωμάτιο μιὰ γυναῖκα ὠχρά, ἀλλὰ γελαστή, καθισμένη ἀναπσυτικὰ σὲ μιὰ μεγάλη πολυθρόνα, μὲ τὰ πόδια σκεπασμένα μ' ἕνα σάλι. Εἶνε παράλυτη ἢ ἄρρωστη; δὲν μπορεῖ νὰ τὸ πιστέψῃ κανείς· τόσο ὅλα γύρω της εἶναι ὡραῖα, τκκτικά, καθαρά, σχεδὸν κομψά.

—Λιλίνα, ἔλα λοιπὸν νὰ δῇς. Εἶναι νὰ πεθαίνῃ κανεὶς ἀπὸ τὰ γέλοια! Ὁ Καίσαρ καὶ ὁ Πομπήϊος, μαλώνουν ἀκόμα.

Ὁ Καίσαρ, ἡ καρδερίνα ποῦ ἤτανε στὸ κλουβί, τσιμποῦσε μὲ μανία τὰ πόδια τοῦ Πομπηΐου τοῦ μικροῦ σπουργίτη, ὁ ὁποῖος ἤρχετο καὶ τῆς ἔτρωγε τὸ φαγί της.

—Τὶ ἀστεῖοι ποῦ εἶνε!... ἔλεγε ἡ παραλυτική. Μπορεῖ κανεὶς νὰ πῇ ὅτι ἔτσι εἶνε καὶ ἡ ζωή! Ἀ δὲν λυποῦμαι πῶς δὲν ἀποτελῶ πλέον μέρος.

Εἶναι εἰλικρινής. Ἡ παραλυσία τοῦ σώματός της ἐσταμάτησε καὶ τὸ μυαλό της. Φαντάζεται ὅτι ἠμπορεῖ νὰ εὑρεθῇ ὅπως εἶνε μεταξὺ τοῦ κόσμου καὶ ἡ ἰδεα αὐτὴ τὴν τρομάζει. Ἡ ἡσυχία τοῦ σπιτιοῦ της, αἱ περιποιήσεις τῆς Γερβές, τὰ μαλώματα τῶν πουλιῶν, εἴν εαὶ ἰδικαί της εὐχαριστήσεις.

—Θεία, ἔλαβα ἕνα γράμμα ἀπὸ τὴ μητέρα μου.

—Τί λέει λοιπόν, μικροῦλά μου;

πητό μου πιδί. Καὶ ἂν ἠμπορούσαμεν νὰ σοῦ ἐξασφαλίσωμεν κάτι... μιὰ μικρὴ προῖκα!... Καὶ τώρα εἴμεθα ἀναγκασμένοι νὰ σοῦ ἐνθυμίσωμεν γιατὶ σὲ στείλαμεν πλησίον στὴν γρηὰ ἐξαδέλφη μας. Δὲν εἴμεθα ὅλοι ἀπὸ τὴν οἰκογένειαν της;.... Θὰ ἤτονε σχεδὸν σκανδαλῶδες ἡ κόρη μας νὰ ἀναγκασθῇ νὰ ἐργάζεται κοντὰ εἰς ἄλλους· τότε τὴν μικρὰ περιουσία της ποιός θὰ τὴν κληρονομήσῃ..... Μιὰ ὑπηρέτρια, ἡ ὁποία κατώρθωσε νὰ κάμῃ ὥστε νὰ μὴν μπορῇ νὰ κάμῃ χωρὶς αὐτὴν ἡ θεία σου, καὶ ἡ ὁποία εἶνε ἡ πραγματικὴ κυρία εἰς τὸ σπίτι. Πῶς εἶνε αὐτὴ ἡ γυναῖκα; Δὲν μᾶς λὲς τίποτα. Μιὰ πονηρὴ χωριάτισα καθὼς μᾶς εἶπον.... Θὰ ἔχῃς ἀρκετὴν δύναμιν σὺ ἡ τότον καλὴ Λίνα μου; Ἡ ἐξαδέλφη μας ξέρει ἄραγε ὅτι ἡ Γερβές της ἔχει πίσω εἰς τὸ χωριὸ συγγενεῖς ποῦ δὲν ἀξίζουν τίποτα. Αὐτοὶ τῆς πέρνουν ὅλους τοὺς μισθούς της καὶ περιμένουν τὴν κληρονομιὰ τῆς καλῆς κυρίας της καὶ ποιὸς ξέρει ἂν θὰ περιμένουν νὰ ἔλθῃ φυσικά; Κύτταξε νὰ εἶσαι ἐπιδέξια Λιλίνα. Πᾶρε μὲ τὸ μέρος σου τὴν θειάν σου... Ἡ ἀποφάσισε νὰ ἑτοιμασθῇς διὰ τὰς ἐξετάσεις σου διὰ νὰ γίνῃς διδοσκάλισσα, καὶ νὰ χάσῃς βέβαια, μικροῦλά μου, κάθε ἐλπίδα νὰ παντρευτῇς.

—Ἕτοιμη ἡ σοκολάτα δεσποινὶς Ἀλίκη.

Ἀπάνω στὸν μικρὸ ἀσημένιο δίσκο τὸ φλιτσάνι ἄχνιζε καὶ στὸ πλάϊ ἤτανε ἕνα πιάτο μὲ τσουρέκια.

— Πήγαινέ την μόνη σου, Γερβές, ἀφοῦ σὺ τὴν ἑτοίμασες.

—Ὄχι, ὄχι ἡ Κυρία θὰ τὴν βρῇ καλλίτερη, ἂν τὰ ὡραῖα χεράκιά σου τῆς τὴν προσφέρουν.

—Πές μου Γερβές.

—Τὶ θέλετε κυρία Ἀλίκη;

—Μὲ προσκαλοῦν νὰ πάω πίσω, ἀπεκρίθη ἡ Ἀλίκη μὲ φωνὴ τρεμουλιαστή. Ξερετε θεία ἔχω νὰ κάμω ἐξετάσεις.

Μὴν ζητᾶς προφάσεις... Μιὰ νέα βεβαια γρήνορα θὰ κουραζόντανε μὲ συντροφιὰ σὰν τὴν δικήν μου.

Ἡ παράλυτη ἐθύμωσε λιγάκι, ἀλλὰ δὲν ἐλυπήθηκε, δὲν εἶχε προφάσει νὰ θεωρῇ ἀναπόσπαστη τὴν συντροφιὰ τῆς ἀνεψιᾶς της.

—Ξέρεις μικρή μου;... Τόσον τὸ χειρότερον διὰ σένα. Ἐγὼ δὲν θὰ ζήσω πολὺν καιρὸν ἀκόμη... Ἀργότερα δὲν θὰ μετανοήσῃς ὅτι ὑπέφερες κοντά μου κάποιαν στενοχωρίαν! Στενοχωρίαν!... Ἡ ὀνεροπόλος Ἀλίνη δὲν ἐστενοχωρεῖτο εἰς τὸ ἥσυχο ἐκεῖνο σπίτι, ὅπου τόσον τὴν ἐπεριποιοῦντο. Ἀπ' ἐναντίας ὁ ἀγῶνας διὰ τὴν ζωὴν τὴν ἐτρόμαζεν Ἀλλὰ καλλίτερα εἶνε νὰ τὸν ἀντιμετωπίσῃ..

—Ὅπως θέλεις, πέρασα χωρὶς ἐσένα ἕως πρὸ ἑνὸς μηνός, θὰ περάσω ἀκόμη, δὲν εἶνε ἀλήθεια καλή μου Γερβές; Τὴν στιγμὴν ἐκείνην εἰσήρχετο ἡ ὑπηρέτρια, ἡ ὁποία εἶπε μὲ εἰλικρίνειαν.

—Πῶς ἡ δεσποινὶς φεύγει; ὥστε δὲν μπόρεσα νὰ κάμω ἀρκετὰ διὰ νὰ τὴν εὐχαρισμήσω.

—Καὶ ὅμως σοῦ χρεωστῶ πολλὰ Γερβές... Περισσότερα ἀπ' ὅτι νομίζεις περισσότερα ἀπὸ ὅ τι ἦτο ποτὲ δυνατὸν νᾶ μοῦ χρεωστῆς σύ.

Καὶ ἤτανε ἀλήθεια· ἔφευγε πλουσία ἡ νέα κόρη πολὺ περισσότερον πλουσία παρὰ ἂν ἔπερνε τὴν κληρονομίαν τῆς θείας της, τὴν ὁποίαν τώρα ἄφηνε εἰς ἐκείνην ὅπου εἶχε πραγματικὰ δικαιώματα. Ἔφερε μαζή της τὸν θησαυρὸν τῆς ἐνεργητικότητος, τῆς δικαιοσύνης, τῆς ὑπεροηφανείας, καὶ ἠσθάνετο ἀνέλπιστον ψυχικὴν γαλήνην ἡ ὁποία τέλος τὴν ἔκαμε νὰ φαίνεται ὡραιοτέρα καὶ ἤδιδε λάμψιν εἰς τὸ βλέμμα της.

—Καὶ φαίνεσαι εὐχαριστημένη σὰν νὰ εἶσαι κληρονόμος, εἶπε ἡ μητέρα της ὅταν τὴν εἶδε, ἐπιστρέφουσαν.

—Δὲν ἔχω παρὰ τὴν ὄψιν εἶπε ἡ Ἀλίκη, κινοῦσα τὸ κεφάλι της. Ἀλλὰ μεῖνε ἥσυχη μαμᾶ μου, ἔφερα κάτι πολύτιμον ἀπὸ ἐκεῖ κάτω Γνωρίζω τὴν χαρὰν τῶν γενναίων πράξεων, καὶ δὲν φοβοῦμαι πλέον τὴν ζωήν.

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ

Η ΠΡΑΣΙΝΗ ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ

Ἡ Γερβὲλ εἰς τὴν ὁποίαν ἔκαμε ἐντύπωσιν ὁ τόνος τῆ πικρίας ποῦ εἶχε ἡ φράσις αὐτή, ἐστάθηκε ἐμπρὸς εἰς τὴν νέαν καὶ ἐγέλασε εὐθύμως.

Γιὰ αὐτὸ στενοχωριέστε κυρά μου; Δὲν συλλογίζεστε καλά! Τὸ καθῆκόν σας; Τὸ δικό σας καθῆκον εἶναι νὰ εἶσαστε χαριτωμένη καὶ καλή, καὶ νὰ δίνετε κάποια χαρὰ στὴν δυστυχισμένη θειά σας, καὶ νὰ τῆς διαβάζετε ὡραῖα πράγματα. ὅπως κάνετε. καὶ νὰ τῆς δίνετε τὸν καιρὸ ποῦ εἴσαστε ἐδῶ ὅλας τὰς εὐχαριστήσεις, τῆς ὁποῖες ἐγὼ ἡ δύστυχη ἀμαθὴς καθὼς εἶμαι δὲν μπορῶ νὰ τῆς δώσω. Ἀλλὰ διὰ νὰ τὴν περιποιηθῆτε νὰ φροντίσετε γιὰ ὅ,τι ἔχει ἀνάγκην ἕνας ἄρρωστος, ὁ ὁποῖος τώρα χρόνια δὲν κούνησε οὔτε χέρι. οὔτε πόδι, αὐτὸ δὲν εἶνε δική σας δουλειά. Αὐτὸ εἶμαι δική μου δουλειά πεῦ εἶμαι ὑπηρέτρια· ἔπειτα δὲν εἶνε εὔκολο πρᾶμα, οἱ ἄρρωστοι εἶνε σὰν τὰ μικρὰ παιδία· πρέπει νὰ μὴν τοὺς κάνουμε ὅλες τῆς ἰδιοτροπίες τους. Σᾶς πρέπει νὰ σᾶς ἔχῃ ἡ ἀγαπητὴ Κυρία, γιὰ τὴ χαρά της. Ἐγὼ θὰ τῆς ἑτοιμάσω τὴν τσοκολάτα της ἀλλὰ σεῖς θὰ τῆς τὴν φέρετε, αὐτὸ θὰ τὴν εὐχαριστήσῃ πολύ, γιατὶ σᾶς ἀγάπησε ἀμέσως.

Ἡ Γερβὲς ἔφυγε ἡ Ἀλίκη ξαναπῆρε τὸ γράμμα τῆς μητέρας της καὶ τὸ ξαναδιάβασε. Μερικὲς φράσεις ἐκρατοῦσαν πολλὴ ὥρα τὸ βλέμμα της:

«Δὲν εἴμεθα ὁ πατέρας καὶ ἐγὼ ἄνθρώποι τοῦ συμφέροντος ἀγα-

εἰς τὸ σκλονάκι της. Ἀκριβῶς ἡ ὥρα ἐπλησίαζεν ὅπου θὰ ἐμαζεύοντο οἱ φίλοι τοῦ ξενοδοχείου καὶ οἱ οἰκεῖοί της καὶ ἡ κ. Μοίρα δὲν ἀγαποῦσε νὰ τῆς χαλοῦν τὰς συνηθείας της. Ὁ Στέφας ἄλλως τε ἐννοοῦσεν ὅτι ἔπρεπε νὰ περιποιηθῇ κάθε ἰδιοτροπίαν τῆς μητρυιᾶς του, διὰ νὰ τὴν διαθέσῃ εὐμενέστερα πρὸς τὴν ἀσθενῆ. Ἐννοοῦσεν ἀκόμη ὅτι ἴσως ἐφαίνοντο ὕποπτα τὰ πρὸς τὴν Ἄννα αἰσθήματά του, καὶ γι' αὐτὸ ἀπεφάσισε νὰ γίνῃ ἐπιφυλακτικός, νὰ μετριάσῃ τὰς περιποιήσεις του, νὰ κρύψῃ τὸ ἐνδιαφέρον του.

Γι' αὐτὸ ὅταν ἡ κόρη ἀπεσύρθη, συνοδευομένη ἀπὸ τὴν Ἀμάλιαν, ὁ Στέφας ἐπλησίασε τὴν κ. Μοίρα, καὶ μὲ ὕφος ἀδιάφορον τῆς εἶπε : Τί ἀτυχία μὲ τὸ πτωχὸ αὐτὸ κορίτσι. Μόλις ἐβολευθήκατε καὶ ἄρχισεν ἡ Μίνα νὰ τὴν συνειθίζῃ, καὶ νὰ τώρα πάλι θὰ ἔχωμεν ἀλλαγές. Γιατί βέβαια θὰ πρέπῃ νὰ περάσῃ καιρός....

—Ὅσος καιρὸς καὶ ἂν περάσῃ κι' ὅσον καὶ ἂν γίνῃ καλά, δὲν μπορῇ νὰ μείνῃ πλέον μαζή μας, εἶπεν ἡ κ. Μοίρα. Μία ὑπνοβάτις εἶναι ἐπικίνδυνος καὶ γιὰ τὸν ἑαυτόν της καὶ γιὰ τοὺς ἄλλους. Φαντάζεσαι τί ἠμποροῦσε νὰ συμβῇ, ἂν ὅ,τι ἔγεινε σήμερον, ἐγίνετο κανένα βράδυ, ὅταν τὸ παιδὶ θὰ εὑρίσκετο μόνο μὲ τὴ δασκάλα του. Πῶς θὰ 'τρόμαζε! Μόνο ποῦ τὸ σκέπτομαι, τρέμω.

—Ἡ κ. Ἄννα δὲν εἶναι ὑπνοβάτις, μητέρα, εἶπεν ὁ νέος μειδιῶν. Ἀπλούστατα παραμιλεῖ εἰς τὸν ὕπνο της ὅπως παραμιλεῖ ὅλος ὁ κόσμος καὶ μάλιστα ὅσοι ἔχουν πολὺ ζωηρὰν φαντασίαν καὶ εἶναι τόσο νευρικοί, ὅσον ἡ κ. Ἄννα.

—Ἐγὼ δὲν ἐπαραμίλησα ποτέ μου, ἀλλ' οὔτε μοῦ φαίνεται ὅτι μπορεῖ κανεὶς νὰ παραμιλῇ τόση ὥρα καὶ νὰ κρατῇ συνέχεια στὰ λόγια του.

—Ἔχει ἀνάγκην ἀπὸ ἡσυχίαν καὶ ἀπὸ ζωὴν ἐξοχικὴν τὸ παιδὶ αὐτό, ἐπρόσθεσεν ὁ νέος, χωρὶς νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὴν μητρυιά του. Καὶ εἶναι μεγάλη εὐτυχία ὅτι ἡ Ἀμάλια εἶχε τὴν ἔμπνευσιν νὰ ἐπιθυμήσῃ νὰ μείνῃ ὀλίγες ἡμέρες εἰς τὴν Κηφισιά.

—Ἡ Ἀμάλια δὲν ξέρει τί θελει. Καὶ εἰς τὴν Κηφισιὰ θὰ πλήξῃ χωρὶς ἄλλο. Ἀλλ' οὔτε τεριάζει, Στέφα, ἡ Ἀμάλια νὰ πάρῃ μαζή της γιὰ συνοδὸν ἕνα κοριτσάκι ἄρρωστο, καὶ νὰ τῆς κάνῃ τὴν νοσοκόμον... Ὅλα αὐτὰ εἶναι ὡραῖα νὰ τὰ διαβάζωμεν εἰς τὰ βιβλία, μὰ εἰς τὴν πραγματικότητα εἶναι παράξενα.

— Νὰ σοῦ πῶ, μητέρα. Νομίζω ὅτι ἔχεις λάθος. Ἐγὼ ὁμολογῶ ὅτι ποτέ μου δὲν ἐξετίμησα καὶ δὲν ἐθαύμασα τόσον τὴν ἀδελφή σου, ὅσο ἀφοῦ εἶδα τὴν καλοσύνη της καὶ τὸ ἐνδιαφέρο της γιὰ τὸ πτωχὸ αὐτὸ κορίτσι. Ὡς τώρα τὴν εὕρισκα καλήν, εὐχάριστον, νόστιμη, ἀλλὰ πλάσμα ἐλαφρὸ καὶ ἐπιπόλαιο, 'ποῦ ἔβλεπε τὴ ζωὴ εἰς τὰ πετακτά, χωρὶς νὰ βλέπῃ πουθενὰ βαθύτερα, ἀλλ' οὔτε καὶ νὰ αἰσθάνεται. Τώρα, εἶπεν ὁ νέος, τονίζων χωριστὰ κάθε λέξιν, τώρα ἡ Ἀμάλια γιὰ 'μένα ἀπεκαλύφθη ἄνθρωπος μὲ καρδιὰ καὶ μὲ ψυχή, ἄνθρωπος εἰς τὸν ὁποῖον θὰ μποροῦσε κανεὶς νὰ ἐμπιστευθῇ τὴν εὐτυχίαν τῆς ψυχῆς του.

Ἡ κ. Μοίρα ὅσον ἤκουε τὸν νέον νὰ 'μιλῇ τόσον ἠσθάνετο ὅτι τὰ σχέδιά της γιὰ τὸν γάμον τῆς ἀδελφῆς της μὲ τὸν Στέφα θὰ ἐπραγματοποιοῦντο. Ὁ νέος ἐφαίνετο ἀληθινὰ ἐρωτευμένος καὶ ὁ θαυμασμός του πρὸς τὴν Ἀμάλια δὲν ἦτο βέβαια μόνον ἐκτίμησις, ἀλλὰ καὶ κάτι βαθύτερο. Ὅπωσδήποτε ἀφοῦ τὰ πράγματα εἶχαν πάρει τόσον καλὸ δρόμο, ἔπρεπε νὰ ληφθοῦν καὶ μέτρα γιὰ νὰ μὴ σταματήσουν. Ἡ ἰδέα της νὰ ἀπομακρύνῃ τὴν Ἄννα δὲν εἶχεν ἀλλάξει. Τί τὰ θέλεις, ἔλεγε μέτα της. Ἕνα τόσο ἔμορφο καὶ συμπαθητικὸ κορίτσι, εἶναι πάντα πειρασμὸς γιὰ ἕνα νέο μὲ τόσο καλὴ καρδιά. Ὅσον καὶ ἂν ἡ Ἀμάλια ἦτο εὐχάριστη, ὅμως ἐκείνη ἦτο γερή, καλά, εὐτυχισμένη, ἦτο τὸ πλάσμα ποῦ δὲν εἶχε τὴν ἀνάγκην κανενὸς γιὰ νὰ βαδίσῃ θριαμβευτικὰ εἰς τὴν ζωήν, ἐνῶ ἡ ἄλλη ἐφαίνετο μὲ τὰ μεγάλα τὰ βαθουλωμένα 'μάτια της σὰν νὰ εὑρίσκουνταν πάντα εἰς κίνδυνο καὶ 'σὰν νὰ ἔτεινε πρὸς ὅλους τὰ χέρια της, ζητῶντας βοήθεια. Καὶ ἦταν τόσο ἔμορφα καὶ τὰ χέρια καὶ τὰ 'μάτια ἐκεῖνα τὰ τρομαγμένα, ποῦ πάντοτε ἐφαίνοντο 'σὰν νὰ παρακαλοῦσαν, ὥστε ἐχρειάζετο πολὺς ἡρωϊσμὸς γιὰ νὰ μπορέσῃ κανεὶς νὰ μείνῃ ἀδιάφορος.

—Ἐγώ, εἶπεν εἰς τὸ Στέφα, εἰδοποίησα καὶ τὴ μητέρα της. Γιατί ἐπὶ γέλους δὲν μποροῦμε 'μεῖς νὰ ἀποφασίζωμεν τί θὰ γείνῃ καὶ ποῦ θὰ πάῃ ἡ Ἄννα, χωρὶς νὰ ἐρωτήσωμεν καὶ τὴν γυναῖκα αὐτήν. Ἀφοῦ εἶναι ἀνάγκη νὰ πάῃ εἰς τὴν ἐξοχή, ἂς πάῃ καὶ ἡ Ἀμάλια γιὰ μιὰ δυὸ 'μέρες. Ἀλλὰ περισσότερο ὄχι. Φυσικὸν εἶναι νὰ μείνῃ μὲ τὴν μητέρα της. Ἡμεῖς θὰ κάμωμεν τὰ ἔξοδα, καὶ θὰ πληρώνωμεν καὶ τὸν γιατρό. Αὐτὸ εἶναι ἀρκετό. Ἡ μητέρα της θὰ τὴν περιποιηθῇ βέβαια καλλίτερα ἀπὸ τὴν Ἀμάλια καὶ τὸ κορίτσι δὲν θὰ κρατιέται γιὰ κάθε τι, ἀπὸ φόβο μήπως γίνεται ἐνοχλητική. Ἔπειτα καὶ σὺ βέβαια θὰ θελήσῃς νὰ τὴν βλέπῃς καὶ ἔτσι θὰ δώσετε ἀφορμὴ στὸν κόσμο νὰ φλυαρήσῃ. Δυὸ νέοι τῆς τάξεώς σας, 'ποῦ θὰ μεταβληθῆτε εἰς νοσοκόμους ἑνὸς πτωχοῦ κοριτσιοῦ. Φαντάζεσαι τί θὰ εἰπῇ ἡ θεία σου καὶ ἡ ἐξαδέλφες σου καὶ πῶς θὰ μὲ κατακρίνουν, γιατὶ ἐπέτρεψα ἐγὼ τὴς αἰσθηματικότητες αὐτές ;

Ὁ Στέφας δὲν ἀπήντησε, διότι μὲ ὅλην τὴν ἐπιθυμίαν ὅπου εἶχε νὰ συζητήσῃ τὰς σκέψεις τῆς μητρυιᾶς του, ἠσθάνετο ὅτι εἶχε κάπως δίκηο καὶ ὅτι πραγματικῶς καὶ αὐτὸς ἦτο πολὺ νέος, ὥστε νὰ τοῦ ἐπιτρέπεται νὰ πέρνῃ ὑπὸ τὴν προστασίαν του κορίτσια δέκα ἕξ ἐτῶν καὶ ἡ Ἀμάλια πολὺ ἀριστοκρατικὰ μαθημένη, ὥστε νὰ τῆς εἶναι δυνατὸν νὰ νοσηλεύσῃ τὴν Ἄνναν, ὅπως ἔπρεπε νὰ νοσηλευθῇ.

ΚΥΡΙΑΙ

Ἡ καλλονὴ δὲν ἐπανακτᾶται· συνεπῶς δέον νὰ γνωρίζετε νὰ διατηρῆτε ἐκεῖνο, ὅπερ ἔχετε. Πρὸς τοῦτο μὴ ἀλοίφετε οὔτε τὸ πρόσωπον, οὔτε τὰς χεῖράς σας παρὰ μόνον μὲ τὴν γνησίαν CREME SIMON τῶν Παρισίων, ἀνακαλυφθεῖσαν τῷ 1960. Αἱ λοιπαὶ κρέμαι οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ μὴ ἀπομιμήσεις τοῦ ὑγιεινοῦ τούτου προϊόντος, ὅπερ δὲν περιέχει λιπαρὰς οὐσίας. Νὰ τὸ μεταχειρίζεσθε μὲ λευκὸν ὑγρὸν πανίον καὶ νὰ τὸ ἀλοίφετε ἐλαφρῶς. Ζητεῖται τὴν μάρκαν Figaro.

ΤΥΠΟΙΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ ΛΕΩΝΗ